

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. a Trib.
Bihar Fsoe. 1798—1938

Felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4

Calinescu helyettes miniszterelnök nyilatkozata a „Paris Soir” tudósítója előtt

A Nemzeti Ujjászületés Frontja román és nem utánoz külföldi példát. -- A hadseregben nincs szükség tisztogatásra, a Vasgárda nincs többé

(București.) Armand Calinescu helyettes miniszterelnök tegnap rendkívül szenzációs nyilatkozatot adott a Paris Soir bucarestii munkatársának.

— A Front — mondotta Calinescu helyettes miniszterelnök — a román földből, hagyományokból, létszükségletekből és főleg a román nemzeti törekvésekből született meg. Két héten belül, a törvény szentesítése után, amely engedélyt adott a front megalakítására, több, mint három és félmillió polgár spontán módon csatlakozott a Nemzeti Ujjászületés Frontjához. A multban egyetlen párnak sem sikerült még ennek a felét sem zászlaja alá tömöríteni. Fontos még kiemelni, hogy egy éven belül a tavaly februári népszavazás után a román nép másodszor is kifejezésre juttatja az új rendszerrel való bizalmát és iránta való ragaszkodását.

— A helyettes miniszterelnök ezután méltatta az újságíró előtt a két erdélyi egyházfő kiáltványának fontosságát. Majd az újságíró kérdésére kijelentette, hogy téves dolog Romániában kisebbségi kérdésről beszélni. Ennek legjobb bizonyítéka, hogy az etnikai kisebbségek közreműködtek a front megalakításában. Ez hiszen illusztrálja a románok sajátos politikai felfogását. A mi országunk mindenekelőtt nemzeti állam, a mi népünk elsőnek foglalta el, dolgozta meg és gyümölcsöztette a román földet. Ha területeink utólag idegen uralom alá kerültek, az csak ideiglenes volt. Ezen idő alatt a román nép megőrizte hagyományait és nyelvét.

Se egyezmények, se szerződések nem állapíthatnak meg

új etnikai határokat. Azokat a történelem és a népek természetes jogai vonták meg. — Ezeket a határokat mi meg fogjuk védelmezni. Mégis keretünkben laknak más etnikai származású polgárok is. Ez különben olyan tünnet, amelyvel majdnem mindenütt találkozunk. Azt hiszem, hogy sehol másutt nem élveznek a kisebbségek olyan bánásmódot, mint Romániában. Alkot-

mányunk teljes jogegyenlőséget állapít meg összes polgáraink számára. A romániai kisebbségek teljes szabadságot élveznek nyelvük használatával, vallásuk gyakorlásában és gyülekezési jogukat illetően. Jogukban áll iskolákat és felekezeti intézményeket létesíteni. Természetes jogukban áll nyelvük oktatását gyakoroltatni, ami még állami intézményekben is be van vezetve.

A hadsereg teljesen megbízható

Az újságíró ezután a következő kérdést tette fel Armand Calinescu helyettes miniszterelnöknek:

— Helyettes miniszterelnök ur, bizonyos hírek terjedtek el arról, hogy a hadsereg keretén belül tisztogatások lesznek?

Armand Calinescu helyettes miniszterelnök e kérdésre a következőket mondotta:

— Ezek a hírek hamisak. A hadseregben nem kell semmiféle tisztogatást végezni. Több ízben bebizonyította a román hadsereg odaadását és mi tud-

juk, hogy egyike a nemzet élő művének. amire számíthat és az is marad továbbra is. Irja meg lapjának, hogy egyetlen felforgató elem sincsen a román hadseregben.

Majd így folytatta a helyettes miniszterelnök:

— Amikor engemet Öfelsége II. Károly király ideiglenesen a nemzetvédelmi minisztérium élére állított megkülönböztetett módon akarta kimutatni Öfelsége a hadsereg iránti érdeklődését.

A vasgárda nincs többé

— És a vasgárda? — kérdezte a „Paris Soir” bucarestii tudósítója.

— Ez régi mese, — mondotta Calinescu, helyettes miniszterelnök.

— A vasgárda nem létezik többé. Nincs szükség tehát róla beszélni. Nevét még csak említeni sem kell. Ez talán sajnálatos az önök, az újságírók számára, ez kitűnő szenzációt-keltő riport-anyag volt, ami most már mindenkorra elvesztett. Bocsássanak meg, hogy kivesszem a kenyeret a szájukból, — mentegette magát Armand Calinescu helyettes miniszterelnök —, de olvasóinknak most csak egy nagy, erős, egy-

séges Romániát irhatnak meg, amelynek csak egy óhaja van, barátsággal, békében dolgozni a szomszédaival és összes szövetségeseivel és az ezt kívánó összes népekkel.

Február 28-ig be kell nyújtaniok a malmoknak a leirási lapokat

A pénzügyigazgatóság szesz-ügyosztálya felhívja az összes örlési kövekkel dolgozó, a henger malmok és a kereskedelmi malmok tulajdonosainak a figyelmét, hogy 1939 február 28-ig terjesszék be a „leirási lapokat” (fișa descriptivă) a gabona értékesítési hivatalhoz.

Hétfőn, február 27-én munkaszünet lesz

A Timpul című lap jelentése szerint február 27-én, hétfőn, az alkotmány életbeléptetésének évfordulóján a közhivatalok zárva lesznek, a bíróságokon nem lesz tárgyalás,

az üzletek és üzemek is zárva tartandók.

Dél előtt 11 órakor a patriarhián a kormány tagjai, a királyi tanácsosok és a hatóságok vezetői jelenlétében Te Deum lesz. Ugyanekkor az ország összes templomaiban hálaadó istentiszteletet tartanak. Az összes házak fellobogózkodók, a kirakatok és ablakok feldisznítendők. Az iskolákban a tanárok előadást tartanak az új rezsimről, este pedig az iskolák és kulturothtonok ünnepélyeket rendeznek.

Mudura Ioan munkaügyi inspektor kijelentette munkatársunknak, hogy hivatalos közlést még nem kapott, de a rádió már közölte, hogy hétfőn vasárnapi munkaszünet tartandó, vagyis az összes üzletek (a borbélyok is), az élelmiszerüzletek kivételével zárva tartandók.

Ma írják alá Budapestben a kommunistaellenes egyezményt

Budapest, febr. 23. Magyarországnak a kommunistaellenes egyezményhez való csatlakozásával kapcsolatban felvett jegyzőkönyvet pénteken írja alá Budapestben a budapesti olasz, német és japán követ, magyar részről pedig Csáky István gróf külügyminiszter.

Biztosították a pápaválasztás zavartalanságát

Vatikán államból jelentik, hogy a bibornokok kollégiuma összeült, hogy megbeszélje azokat az intézkedéseket, amelyekkel a pápaválasztás teljes titkosságát biztosítani tudják, valamint azt is, hogy semmiféle külső befolyás ne érvényesülhessen a konklávéban. Ez lesz az első pápaválasztás évszázadok óta, amelyen csupán a választó bibornokok akarata nyilvánulhat meg. Is-

meretes ugyanis, hogy néhány európai királynak, így spanyol, francia és magyar királynak a pápaválasztás alkalmával vétőjoga volt, amennyiben megnevezhetik, hogy kik azok akiket nem óhajt a pápai székben látni. Ezzel a joggal legutóbb Ferenc József élt, aki vétőt jelentett be annakidején Rampolla bíboros megválasztása ellen. XI. Pius ezt a vétőjogot eltörölte, ami annál is könnyebb volt, mivel jelenleg

sem magyar, sem francia, sem spanyol apostoli király nincs és a Mussolinival kötött konkordátumban azt is biztosította, hogy Olaszország sem kíséri meg semmi módon, hogy a pápaválasztás menetét befolyásolja úgy, mint ahogy az a legutóbbi választás alkalmával az olasz hadirepülőgépeknek a konklávé épülete felett történt felvonulásával megtörtént.

Emigránsok a nagyváradi pályaudvaron

Büntetésük kitöltése után visszatoloncolják őket Csehszlovákiába

Ejjele egy óra harminc perckor két fiatalember lép be tétován az állomás harmadik osztályú éttermébe. Hátukon utizsák, mögöttük rendőr.

Riadtan tekintgetnek ide-oda. Le lehet olvasni róluk, hogy toloncuton vannak.

Határokon át

Két utas kapcsolódik hozzájuk és németül kezdenek beszélni. Ez a két utas zsidó.

Tehát a megszokott kép... Menekülni... minél messzebb kerülni ettől a felajzott Európától, miközben minduntalan vigasztalókra akadunk. Ez a jelenet csak annyiban tér el az eddigiektől, hogy ezek mellett rendőr áll.

En is odalépek hozzájuk.

Megtudom, hogy még a múlt év novemberében lépték át a román határt, utlevél nélkül. Egy München melletti közsgéből indultak ki, majd Prágán át leérték Beregszászig, ami már vissza volt csatolva Magyarországhoz. Innen visszamentek Csehszlovákiába és M. Szigetnél jöttek át Romániába.

— Hogy tudtak annyi országhatáron keresztülmenni utlevél nélkül? — kérdezem.

— Erős akarattal — válaszol a magasabbik. — Menekültünk. Talán jobban megérti, ha azt mondom, hogy a bőrünket mentettük. Minden áron Palesztinába akartunk menni.

Elfogatás, hadbíró-ság, két hónap

Valahogy eljutottunk Tor-daig — folytatja. — De itt egy razzia alkalmával igazoltattak. Ez december első napjaiban volt. Örizetbe vettek és megbilincselve vitték a kolozsvári hadbíróshoz. Karácsony előtt tiltott határátlépésért két hónapra ítélték. A büntetést ki is töltöttük a kolozsvári fogházban, most járt le. Ekkor felleveztek az irodába, ahol elmondottuk, hogy Palesztinába szeretnénk menni. Nem kaptunk

választ és azt hittük, hogy teljesíthetjük kívánságunkat.

Az úton derül ki, hogy ellenkező irányba mennek

— Azt hittük, hogy toloncuton visznek Constanțaig, ott hajóra tesznek és többé nem látjuk egymást. Mi nem bántuk akárhogy, csak már hajón lássuk magunkat, vagy legalább is uton.

— Már a felszállásnál észrevettük, hogy a vagonok oldalán levő táblácskák más irányt jeleznek, szóltunk is a rendőrnek, de az csak intett, hogy szálljunk fel.

— Csak az uton tudtuk meg, hogy nem Constanța-ra, hanem a cseh határra visznek. Képzelték, mennyire kétségbe estünk. Hogy, hát mégis hiába volt minden... vissza kell menni. A rendőr csak a vállát vonogatta, hogy ő nem tehet róla.

— És most itt vagyunk, várjuk a csatlakozást Sziget felé.

Közben bejön a vonatjuk, felállnak és indulnak kifelé.

Megköszönöm a rendőrnek, hogy megengedte, hogy beszélgessek s kézfogás közben még megkérdezem a furcsa vándorokat, hogy mit gondolnak, — most mi lesz? Szándékoznak-e még valamit tenni? Mit remélnék?

— Mi lehet? — kérdezi tétován az előbbi — áttesznek a határon, a csehek pedig majd Németországba visznek át. Mit tehetünk? Semmit. Abban bízunk, hogy a csehek majd nem fogadnak be... De ez csak egy szalmaszál.

Beszállnak a vonatba, amely kirobog velük a bizonytalanságba.

Elindult két sors. Vagy nem indult el?

Lehet, hogy most állt meg. (K. Gy.)

A magyar képviselőház csütörtöki ülése

A magyar képviselőház csütörtöki ülésén Zichy János gróf, a keresztény-párt nevében támogatásáról biztosította a kormányt. Szentiványi József, a felvidéki képviselők nevében biztosította támogatásáról a kormányt.

Mikecz Ödön volt igazságügyminiszter a disszidensek nevében kijelentette, hogy megnyugtatták őt a miniszterelnök kijelentései. A fajvédelem nem jelent csupán negatív antiszemitizmust, a zsidókérdést meg kell oldani, de aztán a fajvédelemnek pozitív tetteiben kell biztosítani.

Az egyik nyilas frakció nevében Németi Vilmos kijelen-

tette, hogy az ő programjuk párhuzamosan halad a kormányéval. Sigray Antal gróf is bizalmáról biztosította Teleki Pált.

A szociáldemokraták nevében Peyer Károly, a polgári demokrata párt nevében Raszay Károly hangsúlyozták, hogy bizalmatlanok a kormánnyal szemben.

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piafa Mihai Viteazul 4.

30

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1939 január — február hónapban tartandó ajándékkakciókban való részvételre.

Ma FEBRUÁR 24 Péntek
Mátyás napja

Inspekción győgszertárak:

Arany Kereszt, Piafa Urui 1. Tel. 2852
Csillag, Str. Nic. Iorga 23. Tel. 2551
Szent Antal, Regele Ferdinand Tel. 1355
Kigyó, Piafa Regina Maria Tel. 2963

Katonai lívretak láttamozása: Tartalékos tisztek: 22-én U betűsők 23-24-én V betűsők, 25-én Z betűsők Személyzeti adó befizetés a pénzügyigazgatóságon N-S betűlg

Lakóbejelentés a kerületi rendőrkapitányságon

Adóvallomások bérleti deklarációk benyújtandók február 28-ig.

— Stresában találkozik Hitler, Mussolini és Franco. A „Journal” című párisi lap érté-sülése szerint Hitler, Mussolini és Franco Stresában találkoznak.

— Felmentéssel végződött a Palace-Azuga lárna-per. Megírtuk annakidején, hogy a Palace szálloda feljelentette a szomszédos Azuga-éttermet, — hogy éjjelente zenés mulatságok színhelye. amivel megzavarja a szálloda vendégeinek éjszakai nyugalma és károkat okoz a szállodának. A járásbíróshelyt is adott a panasznak és elmarasztalta az Azugát, amely azonban a törvényszékhez felebbezett. A törvényszék negyedik szekciója tegnap tárgyalta az ügyet s több tanuallomás alapján felmentette az Azugát a vád és annak következményei alól. Az ítélet ellen sem a köz, sem a magánvád nem jelentett be felebbezést.

— Építők, vas és fémipar faipar Céhének vezetőségét felhívjuk, hogy megállapodás szerinti közös összeövetelen f. hó 27-én hétfőn este 7 órakor megjelenni sziveskedjenek. Ezen gyűlés egyedüli tárgya a közös célok és a jövő munkaprogramjának megbeszélése. A választmány határozatával kimondotta, hogy a gyűlés után térsas vacsorát rendez. a gyűlés résztvevőinek. Építőiparosok Szövetsége.

— Munkásgyűlés. A husipari munkások folyó hó 26-án d. u. fél 2-kor nagygyűlést tartanak a Vilson uccai Munkásoththonban. Ezen a gyűlésen a munkaügyi inspektor ur szigorú rendeletét fogjuk ismertetni ezért minden husipari munkás okvetlen jelenjen meg. Vezetőség.

Repülő-bizottságok hajtják be az adót Nagyváradon

Nagyvárad, febr. 22. Az elmúlt napokban közöltük Cadariu pénzügyigazgató felhívását, amelyben a pénzügyigazgató a hátralékos adók haladéktalan kifizetésére hívta fel az adófizetők figyelmét. Most, Nagyváradon tartózkodott Stelian Popescu speciál inspektor, aki az adóbehajtás helyzetét vizsgálta felül. Stelian Popescu inspektor nagyon elégedetten volt a behajtás állásával. Ezért Cadariu pénzügyigazgató a behajtási igazgatóság személyzetével értekezletet tartott és nagyszabású behajtási kampány megkezdését határozta el. Megállapították, hogy Nagyváradon — és különösen a harmadik kerületben — nagyon gyenge a behajtás.

S határozat alapján a vidéki kerületekből végrehajtókat rendeltek be és így fokozott végrehajtói személyzettel látnak hozzá a behajtáshoz. Minden percepcióhoz 3-4 vidéki végrehajtót osztanak be. A végrehajtók csoportonként fognak járni és ezeknek az úgynevezett „repülő-bizottságoknak” joguk van nem fizetés esetén a butori azonnal elszállítani. A vidékről berendelt végrehajtók a mai nap folyamán megérkeznek és — azonnal megkezdik a munkát.

A behajtási munkálatok felügyeletére a behajtási kontrollorokon kívül, mindegyik percepcióhoz egy-egy magasabb rangú főtisztviselőt is kiküldtek. Az első percepciónál Salageanu szolgálati főnök, a másodiknál Donescu, a harmadiknál Haiduc ügyosztályfőnökök végzik a felülvizsgálat munkálatait. A kerületi perceptorok a végrehajtókkal együtt a helyszínen fognak dolgozni.

Kártérítésért perelte az államot, mert ártatlanul ült lopásért

A tábla elutasította a különös keresetet

Nagyvárad, febr. 23. Pap József nagyváradlakost 1935. januárjában lopás címén feljelentette özvegy Szabó Lajosné gyantái lakos. A megvádolt ember három és fél hónapot ült vizsgálati fogságban, majd szá-

badlábra helyezték. A törvényszék felmentette a vád alól Pap Józsefet. Pap ekkor 70.000 lej erkölcsi kártérítésre perelte az államot és Szabó Lajosnét. A törvényszék elutasította Pap keresetét, aki a

táblához felebbezett. A tábla azon a címen, hogy az ilyen igényt csak hat hónapon belül lehet érvényesíteni és így elutasította, ezenkívül pedig Pap annak idején beismerte a lopást — elutasította a kártérítési keresetet.

Titeanu sajtóminiszter beszéde a Balkánszövetség sajtóértekezletén

Telentettük, hogy hétfőn délután a fővárosi kereskedelmi és iparkamara üléstermében megnyílt a Balkánszövetség sajtóértekezlete. Az elnöklő Titeanu sajtóminiszter ezalkalommal beszédet mondott. A kormány és a sajtóminisztérium nevében üdvözölte a görög, török és jugoszláv sajtókiküldötteket, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg Kemal Atatürk török köztársasági elnök elhunytáról. Hangoztatta ezután, hogy a szakmai szolidaritás és a balkáni együttműködés szükségessége hozta együvé a négy ország sajtójának képviselőit.

— A sajtó — ugymond —, amely politikai téren mindig az eszmék előfutárja volt, első ízben vonta meg ennek az együttműködésnek a vonalát és azon igyekezett, hogy kiküszöbölje mindazt, ami elválaszt s ugyanakkor kiemelje az egybefogó tényezőket.

A továbbiakban hangsúlyozta a sajtóminiszter, hogy a Balkán-államok szövetsége nem átmeneti jellegű. A kölcsönös megismerés és a valóságokhoz való idomulás módszerét jelenti. Csak a kölcsönös megismerés biztosíthatja a békét és a népek közötti eredményes

együttműködést. Ezen a téren pedig a sajtóra igen fontos szerep vár. A sajtó nem szolgálhat sem tözsdemanővereket, nem hajszolhat kitalált szenzációkat, nem lelheti abban hivatását, hogy nemzeteket sértessen, mert minden nemzetnek megvan a maga érdeme és létjogosultsága ezen a földön. Etekintetben a négy állam sajtójának példaadó magatartása volt. Hozzájárult a közvé-

mény becsületes tájékoztatásához és résztvevett a valóságokon nyugvó és áldásos politikai akciók előkészítésében.

Beszéde végén a sajtóminiszter azt az óhaját fejezte ki, hogy a Balkánszövetség államainak sajtója ezen az úton tovább haladva, kölcsönös és állandó sajtószolgálatot létesítsen, amiknek segítségével tökéletessé válhatik a szellemi együttműködés műve.

Sorüzet adtak le a banditák egy kereskedőre és fiára

Csernovicz, febr. 23. Vakmerő rablótámadás történt tegnap egy Storojinet közelében levő községben. Uhr Bucher kereskedő és fia éppen vacsoránál ültek, amikor az udvarból gyanus zajt hallottak. Kimentek az udvarra, azonban alig tettek pár lépést, amikor valóságos sortűz dördült rájuk. Ugy az apa, mint a fia súlyosan találva estek össze. A lövésekre a szomszédság összeszaladt és bár még láttak három elfutó alakot, a banditákat felismerni vagy elfogni nem sikerült. Valószínű, hogy rabolni akartak,

de amikor meglepték őket, elvesztették fejüket, lövöldözni kezdtek, majd elmenekültek. A szerencsétlen kereskedőt és fiát kórházba szállították, ahol élet-halál között lebegnek.

Február 28 délután 4 óra a livretek láttamozásának utolsó határideje

Bukarest, febr. 23. A nagyvezérkar — csak Bukarestben — március 5-ig meghosszabbította a livretek láttamozásának határidejét.

Nagyvárad, febr. 23. A nagy

Leszállította a tábla a váradkörnyéki falvak betörőinek bűn e.ését

Nagyvárad, febr. 23. Varga István és Varga Péter három évvel ezelőtt végigfosztogatták a biharmegyei községeket. Palotán, Hegyközszentmiklóson több betörést követtek el. Vargákat elfogták és a bíróság elé állították. A törvényszék 3 évi fogházra ítélte Vargákat. A betörők felebbezték és a tábla két évi fogházra mérsékelte a Varga fivérek büntetését.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, belenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Levél a chilei földrengésről

MOST ÉRKEZETT Nagyváradra az első levél a chilei földrengés óta. Chilében tudvalevőleg nagyon sok nagyvárad, bihar- és szilágymegyei ember él. Az itteni kivándorlók azonban nagyobb részét Santiagóban, vagy délen a bányavidéken élnek, amelyet megkímélt a földrengés.

— chileiek számára — írja a hozzátartozóit megnyugtató levélben a biharmegyei kívándorolt — a földrengés csaknem olyan megszokott minden napi dolog, mint otthon Európában — mondjuk — egy-egy kormányváltás. Ilyen nagyszabású földrengésre azonban még a legöregebb chileiek sem emlékeznek. A santiagói újságok megdöbbentő képet festettek a chilei pusztulásról. Az első hírek természetesen tulzoltak voltak, a halottak számát sohasem lehet pontosan megállapítani, de 30 ezer halott bizonyosan volt.

Bámulatos az a fegyelmezett ség, ahogy Chile lakossága a szörnyű katasztrófa után a mentéshez látott. Mindenki a földrengés-sújtotta vidékek áldozataiért dolgozott. — Igaz, hogy a testvér-amerikai államok is hatalmas anyagi segítséget nyújtottak. Nem adok bele egy félét és az elpusztult városok újra felépülnek. Az elmenekült lakosság pedig visszaköltözik. A chileiek nem félnek...

várad hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy azok, akik livreteiket az előirt napokon nem láttamoztatták — február 28-a délután 4 óráig jelentkezhettek. Ez az utolsó határidej.

G zvédelmi előadás

A városi katonai ügyosztály légvédelmi ügyosztálya közli, hogy február 19-én és 26-án délután 4—6 óra között a városháza nagytermében Tanase Constantin őrnagy a Romania Aero-kémiai társaság technikai tanácsosa két előadást tart. Az első előadás címe: 1. Egyéni védelem, a védelmi eszközök leírása, kezelésük és viseletük. 2. Kollektív buvóhelyek, építé- sük és a megelégek javítása. A közönséget felkérjük, hogy minél nagyobb számban vegye nek részt az előadáson. Belepés díjtalan.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUCURESTI. 7 Hangleme- zek. Torna, háztartási tanácsok. 12 Országór óra. 13 Időjelzés, sporthírek, vizállás. 13.30 Déli hangverseny. 14.10 Hírek 14.30 14.30 A hangverseny folytatá- sa. 15.10 Közlemények. 18 Gyermekóra. 19 Időjelzés, idő- járás. 19.02 Időszórú közlemé- nyek. 19.15 Orgonaverseny. 20 Előadás. 20.20 Hárfahangver- seny. 20.40 Templomi kórus. 21.05 Parcifal, Wagner operá- jának harmadik felvonása le- mezekről. 22.15 Hírek. 22.30 Hanglemezek. 23 Hírek a kül- föld számára.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek. Utána ét- rend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13 Harangszó. 13.10 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés és időjárásjelentés. 14.30 Szalon- zene. 15.35 Hírek. 17.15 Diák- félóra. 17.45 Időjárás, időjelzés, hírek. 18.10 Előadás. 18.50 Sport. 19 Magyar nóták. 20 Előadás. 20.20 Operaismertetés 20.30 A végzet hatalma. Verdi operája. 21.55 Külügyi negyed óra. 23 Hírek, időjárás. 23.55 Hírek külföldre. 24.15 Cigány- zene. 1.05 Hírek.

SZOMBAT

BUCURESTI. 7 Hangleme- zek, torna, háztartási tanácsok 12 Tarka zene lemezekről. 13 Időjelzés, közlemények, sport- hírek, vizállásjelentés. 13.10 Operett és filmzene lemezek- ről. 14.10 Hírek. 14.30 A hang- verseny folytatása. 15.10 Köz- lemények. 17 Strájer óra. 18.15 A munka és jókedv órája. — 19.15 Időjelzés, időjárás. 19.17 Előadás. 20.10 Előadás. 20.30 Bizet: „Gyöngyhalászok” című operájából részletek. 21 Rádió- posta. 22 Sporthírek. 22.15 Tánclemezek. 23 Hírek. 23.15 Étermi zene. 23.45 Hírek kül- földre.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek, utána ét- rend, közlemények. 11 Hírek. 11.15 és 11.45 Előadás. 13 Ha- rangszó, időjárás. 13.10 Zon- goraverseny. 13.45 Hírek. 14 Hanglemezek. 14.20 Időjelzés, időjárás, vizállásjelentés. 15.35 Hírek. 17.15 Előadás. 17.45 Idő- jelzés, időjárás, hírek. 18.10 Cigányzene. 19 Műszaki taná- csok. 19.15 Szalonzene. 20 Rá- dió a rádióról.

A nagyszalontai Magyar Ház bezárásának ügye a nagy- váradai tábla előtt

Nagyvárad, febr. 23. A nagy váradai bíróságok előtt szerdán délelőtt két magyar vonatkozás- su, kisajátítási per szerepelt. A nagyváradai ítélőtábla első- nek az albisi református egy- házközség felfolyamodásával foglalkozott. Az egyházközség- től harmincyolc hold földet sajátítottak ki azzal az indoko- lással, hogy a területekre az albisi és asszonyvásári föld- igénylőknek okvetlen szüksé- gük van. Az albisi egyházköz- ség a kisajátítást a nagyváradai törvényszékhez felebbezte meg mely a kisajátítást megsemmi- sitette, de a kedvező döntés el- len az állami ügyvéd és főleg az asszonyvásári igénylők a nagyváradai táblához folyamod- tak. Dr. Sós István nagyvára- di ügyvéd református egyház- kerületi főjegyző képviselte az albisi egyházkerületet a szer- dai táblai tárgyaláson. Előadta, hogy a kisajátítás törvénytelen volt és annak indokolása nem

állja meg a helyét. A tábla dr. Sós István beszéde után eluta- sitotta a földigénylők felfolya- modását. A határozat jogerős.

Az elmúlt évben a szalontai rendőrhatalóságok felsőbb utasi- tásra, lepecsételték a nagysza- lontai Független Népkörnek „Magyar Ház” néven ismert székházát. A hatóságok a poli- tikai pártok feloszlatásáról szó- ló rendelet törvény alapján egy- ben lépéseket tettek az épület- nek az állam javára való átirá- sára is. Természetesen a Füg- getlen Népkör vezetősége, dr. Sós István nagyváradai ügyvéd utján, a telekkönyvi átirást és lepecsételést megfelebbezte az- zal az indoklással, hogy a sza- lontai Független Népkör nem politikai, hanem társadalmi alakulat lévén, a székház tulaj- donjogát elvitatni és elvenni nem lehet. A szerdai tárgyalá- son dr. Sós István arra kérte az ítélőtábla Pompianu-taná- csát, rendelje el az ügyben a

bizonyítást, mert a szalontai Független Népkör a felebbezés- ben felhozott állítások valódi- ságát akmányyszerűen tudja iga- zolni. A tábla helyet adott az előterjesztésnek, elrendelte a bizonyítást és az új tárgyalást április 27-re tűzte ki.

A forduló legjobbjai

A vasárnapi barátságos for- duló már bizonyosságot tett a já- tékosok formájáról. A legjobb formában levő játékosok:

Sfera (Venus).
Prassler (Juventus).
Bătrân (Amte).
Ciolac (Ripensia).
Juhász (NAC).
Pop III. (Victoria).
Klimek (Kinizsi).
Mikóczy (Gloria).
Auer (Rapid).
Szőke (Carpafi).
Beju (Prahova).

Fogházbüntetésre ítélte a hadbíróóság a csékei „pümkösdhivőket”

Kolozsvár, febr. 23. Tiltott gyülekezés miatt vád alá he- lyezett 25 magyarcsékei (Bihar megye) lakos ügyét tárgyalta tegnap a VI. hadtest katonai törvényszéke.

Ez év február 5-én az ottani csendőrőrs parancsnoka falu- szerte razziát rendezett, hogy a törvényhatóságilag betiltott, de titokban még működő ugy- nevezett „pümkösdhivők” gyü- lekezését leleplezze.

A csendőri ellenőrző körút meglepő eredménnyel végző- dött. Trif Vasile házában egész sereg titkos hívőre akadtak, akiket nyomban letartóztattak. Körútja további részén a csendőrőrs újabb gyülekezetet leleplezett le. Ezek a hívek Bá- lint losif házában pincéjében tartották összejövetelüket. A titkos rejtékhely nyomára az ujonnan érkezők vezették a ha- tósági közvegeket.

A vádlottak ellen dr. Barbu Alexandru őrnagy, katonai ve- zetőügyész tartotta meg példás büntetést kérő vádbeszédét.

A védelmet ellátó Negoties- cu Ioan ügyvéd kapitány az enyhítő körülményeket sorolta fel.

A katonai törvényszék a gyülekezeti vezetőket 2—2 hó- napi, a többieket 1—1 havi fogházbüntetésre ítélte el.

Leszállították

a levéldézmáló postás büntetését

Nagyvárad, febr. 23. A nagy váradai posta igazgatóságához több panasz érkezett be, amely szerint a nagyváradai címzettek levelei eltűnnek, vagy pedig felbontva érkeznek meg a cím- zettekhez. A posta vizsgálatot rendelt el és megállapították, hogy Rascanu Alexei, a posta alkalmazottja rendszeresen fel- bontja a leveleket és pénzt ke- res bennük. A vizsgálat 300 lej eltulajdonítását bizonyította rá Rascanura.

A postai alkalmazott ellen sikkasztás és levéltitok megsér- tése címén megindították az el- járást és a törvényszék foglal- kozott az ügyével. Rascanu el- ismerte, hogy felbontotta a le- veleket, de nem vett ki pénzt.

A törvényszék egy évi fogház- ra és 300 lej kártérítésre ítélte Rascanut. Az ítélet ellen feleb- bezést jelentett be Rascanu és a posta is. A posta 2000 lej kártérítés megítélését kérte. A tábla a postás büntetését egy hónapra szállította le.

Rablógyilkosság -- négy lejár

Galaci, febr. 23. Barotesti községben borzalmas rablógyil- kosság történt. Pintilie Iorda- che földműves az országuton megtámadta és bottal agyon- verte Dumitru Mihály vasuti őrt, akit ki akart rabolni. A rablógyilkos áldozatának zsebé- ben mindössze 4 lej talált. A bestiális gyilkost a csendőrőrs letartóztatta.

Meg akarta gyilkolni édesanyját a börtönből kiszabadult apagyilkos

Câmpina, 23. febr. Ioan Cris tea Slavu Slobozia községbeli legény most szabadult ki a börtönből, ahol 2 és fél évi bün- tetését töltötte ki, édesapjának meggyilkolása miatt. A börtön- ből visszatérve, a legény zül- lött életet folytatott. Állandó- an ivott és pénzért zsarolta

anyját. Tegnap késsel támadt az anyjára, mert az nem tu- dott neki pénzt adni. A segély- kiáltásokra beszaladtak a szom- szédok és kimentették az öreg- asszonyt fia kezei közül. Az elvetemedett legényt letartóz- tatták.

Tisztviselő kinevezések és áthelyezések Biharmegyében

Szamos tartományban a következő áthelyezések, visszahelyezések és tisztviselői kinevezések történtek:

I. A tartomány közigazgatási központjánál a) áthelyezések: Condor Ioan, Gábor Alexandru b) kinevezések: Apolzan Oprea, Taflan Tiberiu, Marina Victor, dr. Luca Cornelia, Greabu I. Radu, dr. Molnar Corneliu, Urdan Petru, Gherman Dante Ovidiu, Biji Marin, N. Mihi, Pop T. Ana, nasc. Tampañaru, Manu C. Emil.

II. A megyéknél és főszolgabíróságoknál:

a) Biharmegye: 1. Abuscan Teodor, Cioban Ioan, belényesi főszolgabíróshoz. 2) Vönica Paraschiva Vaskoh főszolgabíróshoz.

Jegyzői áthelyezések

Áthelyezések: Botto Gheorghe Cecke, Valeanu Teofil, Serges, Miclea Tiberiu Dragomirfalva, Gavril Simion Bárdfalva, Câmpian Traian Telcs, Chiş Gheorghe Erdengeleg, Bizu Dumitru Alsókosály. Vissza helyezve: S. Fehér Adalbert Nagylozna. Kinevezések: Opris Gavril Középlak, Gretu Alexandru Olcsa, Dragos Teodor Belényes.

Siessen még csak néhány napig tart!

Látogassa meg még ma kiállításunkat.

15% ENGEDMÉNY
az összes „Aragaz”
készülékeknél.

Lerakatok az ország
összes városaiban.

EGYETLEN HÁZTARTÁSBÓL SEM HIÁNYOZHATIK

ARAGAZ

Az ellenzéki pártok vezérei is bizalmukról biztosították gróf Teleki Pál magyar miniszterelnököt

Budapest, febr. 23. A magyar képviselőházban gróf Teleki Pál beszéde után Darányi házelnök szünetet rendelt el. Az ülés újra megnyitása után Makkai János beterjesztette a zsidó törvényjavaslatot, illetve az egyesített bizottság jelentését. Az elnök javaslatára a ház a zsidó törvényjavaslat tárgyalására kimondta a sürgősséget.

Ezután megkezdődött a kormánynyilatkozat feletti vita. A nemzeti egység pártja nevében Rácz Jenő szólott hozzá elsőnek a kormánynyilatkozathoz s kijelentette, hogy azt nagy megnyugvással hallotta. A közeli évek nem lesznek a nyugalom évei, mivel ezekben dől el a világ sorsa. Korniss Gyula a disszidensek nevében szólal fel s Teleki egyéniségét és személyiségét megnyugvással üdvözlölte. Hangsúlyozta, hogy szeretettel és örömmel hallotta őszinte beszédét. A belső béke megteremtésére van szükség, mivel ez növeli a magyar nemzet külpolitikai súlyát. Megnyugvással állapította meg, hogy az alkotmányosság érzése meggyőződés Telekinél és így nála fel sem merülhet parancsuralmi törekvés.

Ecyhardt Tibor, a független kisgazdapárti vezére szólott hozzá a kormánynyilatkozathoz s közben élesen bírálta Imrédy lemondott miniszterelnök működését. Azt hangoztatta, hogy Imrédy nem tudta helyreállítani a magyar nemzet egységét és úgy látszik, hogy ezt nem is akarta. Az új miniszterelnök mostani beszédével többet ért el máris, mint mások hónapokig tartó erő-

feszítéssel. Szükségesnek tartja a zsidókérdés és a földreform megoldását, nyugvópontot a juttatását. A zsidókérdés rendezése jelenleg egész Közép-Európában folyik. Végül bejelentette, hogy pártja a miniszterelnök programja alapján, minden feltétel nélkül támogatja munkásságát.

Ezután elhatározták, hogy a kormánynyilatkozat feletti vitát csütörtökre folytatják és

ugyanakkor megkezdik a zsidótörvényjavaslat általános vitáját.

Földalatti gázvédelmi fedezékeket építettek a berlini kancellári palota alá

A Daily Telegraph berlini tudósítója szerint a miniszterelnökségi palota alatt 30 méter mélységben légvédelmi menedékhelyek vannak a legmodernebb szellőztető készülékekkel. A palota alatt van egy földalatti garázs is 300 autómobil befogadására. A kancellári palotát alagút köti össze a többi hivatalos épülettel.

Kincs helyett bombát találtak egy bucurestii udvarban

Bukarest, febr. 23. A fővárosban nagy szenzációt keltett egy szokatlan lelet, amelyre a Stefan Cel Mare-ut egyik házának udvarán dolgozó munkások bukkantak. A munkások csatornázási célra ártak ástak az udvarban, amikor mintegy másfél méter mélységben ásójuk valami fém keménységbe ütközött. A munkások nagyon megörültek, mert azt hitték, hogy va-

lami elásott kincsre bukkantak és sietve ástak tovább. Több mint egy óra hosszat tartott, amíg végre a „kincsesládát” ki tudták emelni és ekkor rémülten vették észre, hogy a fémtok nem drágaság, hanem minden valószínűség szerint robbanóanyagot tartalmaz. A föld alól ugyanis egy egyméternél hosszabb német repülőgép bomba került elő, amely minden bizonnyal még huszonegy év előtt a német

bombázások alkalmával furódott a talajba, anélkül, hogy explodált volna.

A helyszíntre kihívott hatóságok mindenképp eltávolították a bomba gyújtószerkezetét, nehogy szerencsétlenség történjék, aztán a veszedelem leletét az érdeklődők hatalmas tömege között a kerületi rendőrségre, majd onnan a hadügyi muzeumba szállították.

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 23

A karcsu, gondosan ápolott szakállu férfi Morleys Hall lejtőjén a bokrok mögött feküdt és úgy látszott nem tud betelni a táj szépségével. Előtte, talán két mérföldnyire egy szelíd hajlású talajhullám mögött a község terült el, kis házacskaival, vasutállomásával, aztán Morleys Drift következett a nedvesen csillogó mezők és végre húsz méternyire tőle az „imádkozó fa” állott, amelynek koronája szinte vízszintesen terebélyesedett ki a levegőben. Viharverte, villámsújtotta széles tölgyfa volt, de a föld, amelybe gyökerezett, pusztíthatatlan életerővel látta el. Levélzete friss-zölden csillogott és a Morleys Hall felé vezető ösvény fölé árnyékos sátrat képezett.

Mr. Macgregor hirtelen levelet szeméről az éles távcsövet és gyorsan zsebre vágta. Aztán gyorsan Dunhill-pipát csuszított a szájába és álmodozva kezébe támasztotta fejét: balján hiányzott a gyűrűsujj, de oly ügyesen titkolta ezt a kis szép séghibát, hogy még Mrs. Bab sem vette észre.

Derrick Morley kényelmesebbnek találta, hogy megkerülje a hatalmas fa ágait, mint hogy meghajolva menjen alatta. Egyenest a bozót felé tartott és Macgregor meglepődve szerette volna tudni, hogyan és ki vette észre rejtekhelyén.

De a fiatalember úgy tett, mintha véletlen találkozásról lenne szó; ma különben is barátságosabb hangulatban volt, mint máskor. Rendszerint futó közhírtés után tovább ment, de most megállt és mosolyogva nézett le az álmodozó férfire. A fiatal Morley mosolya nem keltett valami kellemes érzést Macgregorban, — maga sem tudta, miért

— Giccses vidék, mi? — mondta. — Mintha játékszerekényből vették volna ki.

— Szép vidék — ellenkezett Macgregor rajongón, anélkül, hogy megmozdult volna. — Üdülés a szemnek és léleknek.

Derrick halkan nevetett. Szótterpesztett lábbal, zsebre dugott kézzel állt szokása szerint. Selyem sportinge alól kilátszott a barna melle és ingujját is feltúrta. Jó alakja volt.

— Magának különösen tetszhetik nálunk — ismerte be — különben nem éppen Morleys Driftet kereste volna fel; vagy legalább is nem bírta volna ki ilyen sokáig. — Lehunyta szemhéját, úgy, hogy a sötét szeméből csak finom csik látszott. — Holnap vagy holnapután éppen négy hete lesz.

(Folytatjuk)

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL

Kárpátalja nem maradhat meg jelenlegi helyzetében

— az angol sajtó szerint

Huszt, febr. 23. A Kárpátalján lefolyt legutóbbi választások eredményét hivatalosan most hozták nyilvánosságra. Eszerint 263.897 szavazatot adtak le. Az ukrán nemzeti pártra és a kisebbségi pártokra ebből 243.832 jutott. 17.741 borítékot üresen helyeztek az urnákba. A hivatalos lista 32 jelöltje került a kárpátaljai parlamentbe, közöttük Volosin miniszterelnök.

(London.) A Times, Daily Telegraph és a Daily Herald című lapok hosszas cikkekben foglalkoznak a ruténföld helyzetével. A cikk vezető gondolata az, hogy a ruszinföld nem maradhat meg mai helyzetében. A rutén nép — írják a lapok — nem akar Csehszlovákiához tartozni, de Nagyukrajna gondolatával sem rokon szenvednek, mert életfeltétele az Alföldhöz kötik.

A szlovák parlament ülése.

Prága, febr. 23. Tiso szlovák miniszterelnök a pozsonyi képviselőház előtt kedden fejtette ki kormánya programját. Legfontosabb teendő a szlovák alkotmány kidolgozása. A szlovák nemzet a maga felségjogait a más nemzetségek állampolgárok természetes jogainak szemelött tartásával fogja gyakorolni. Nem akadályozzák meg a zsidók kivándorlását és ebből a célból kéri a külföldi zsidóság segítségét. Nagy gondot fognak fordítani a szlovák gazdasági vállalatok fejlődésére. Tiso új földreformot jelentett be. Ezt az ország területe nagy részének elvesztése teszi szükségessé.

Az ülésen Esterházy János gróf nagy beszédet mondott.

— Tovább harcolok a ma-

gyarság jogaiért — mondotta és nem mondok le a népi jogokból fakadó előnyökről. Az itteni magyarság helyzete nem kielégítő s a sérelmeket sürgősen orvosolni kell. Szlovákiában a nemzetiségi kérdés még távolról nincs megoldva s a taktika, vagy halogatás ezen a téren végzetlen lehet. Az itteni magyarság magna carta-ja a bécsi döntés s erősen ragaszkodik az 5. ponthoz. Nem akarunk sem másod, sem harmad rangú állampolgárok lenni. Ugyanazokat a nyelvi jogokat követeljük, amelyeket az itt élő csehek is élveznek. A kormány szociális programját illetően a teljes egyenlőség alapján álunk, bár nem azt bizonyítják a legutóbbi pozsonyi tisztviselői elbocsátások. — A Duna mentén lakó népek egy más nélkül gazdaságilag nem tudják megállni helyüket.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Fényképek
nagyon olcsón és nagyon jól

szavatoság mellett
Róna fényképész

műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagyítások
Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Megbízható rendes gyakorlott ujságárust Nilgesz telep, Iuliu Maniu ut környékére havi 3000 lei biztos keresettel azonnal felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, igazoló irásokkal. 560.

Megbízható ügyes 14—15 éves fiút kifutónak felveszünk. Cím a kiadóban.

Kifutófiu, kerékpározni tudó felvétetik Unio, Cal i Vctoria 1. (garázs). 585

Cipész-segédnek női exportmunkára felvétetnek. Str. Nic. Iorga 14. Pappnál. 581

VÉTEL-ELADÁS

Hideg földben termelt és nem pincében csirázott valódi új krumpli nagyban és kicsinyben kapható, str. Franceza 12, d. e. 8—10 között.

Gál-féle román-magyar és magyar-román szótár mindenkinél nélkülözhetetlen — csak 25 lei. Kapható laprak kiadóhivatalában.

10-es fiatal eredeti magánjáró garnitúra 170 ezer, 8-as fiatal eredeti magánjáró garnitúra 180.000, 8-as golyós cséplő 50.000, 1070-es golyós cséplő rászerezhető herefejtővel 80000 eladók. Traktorok, kazánok, cséplők Nagy Sándor, Str. D. Cantemir 24. 584

Egészen új 50-es, 100-as légfűtéses baromfi keltető gépek, 300-as 500-as műanyag, baromfi és csibe etető és itató edények kaphatók Oradeán, Str. Franceza 12. Értekezni kizárólag d. e. 8—10-ig.

Eladó egy jókarban levő tritikli. Str. Vlahuța No. 42. Rapid. 583

Selejtes kreppapir tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

Eladó házhely nagyállomásnál vasuti raktárral szemben 26.000 leiért. Értekezni Piața Unirii 5. Trafik. 582

KÜLÖNFÉLE

Egy barna pénztárca iratokkal elvesztett. Megtaláló Bisericii 3. alá adja. Horváth. 572

Eltörölték a titkos biróköldés

(București.) A labdarugószövetség bajnoki bizottsága a következőképpen alakult meg: elnök Eugen Hăjeganu, titkár dr. S. Minciulescu, tagok Gh.

Chitu, Dumitrescu őrnagy és C. Calmuschi.

A bizottság első ténykedése az volt, hogy eltörölte a titkos szövetségi kiküldött és biróköldés rendszerét.

A Royal-mozgó sikeréről az egész városban beszélnek

Köztudomású, hogy a volt Tivoli mozgó Royal név alatt, teljesen átszervezve, új vezetéssel, továbbra is a nagyközönség rendelkezésére áll. Egyedüli mozi városunkban, amely a legolcsóbb helyáratok mellett a legtöbbet és legjobbat nyújtja a közönségnek, mert csakis elismerten a legszebb és a közönség körében legnagyobb sikert aratott filmeket tűzi műsorra, sőt áldozatot nem kimélve, legtöbbször dupla műsorral kedveskedik a közönségnek anélkül, hogy a helyáratát felemelnék. A nagy sikerre jellemző, hogy a jegyeket elővetelben vásárolják meg, mert bizony többször előfordul, hogy a nagy érdeklődés miatt a jegyek már elővetelben is elkelnek és így közvetlenül az előadás előtt már egyetlen jegy sincs a kasszában.

E héten is egyszerre két nagyszerű darab fut a Royal mozgó műsorán, még pedig a sok diadal aratott Nagy Péter cár, főszerepben N. Simonov, N. Cercasov a legjobb orosz filmművészekkel, míg a másik film az Éjjeli őrző Rin-Tin-Tinnel a főszerepben. Olyan filmek tehát, amelyek biztosan újra zsúfolt házak mellett fognak színre kerülni a Royal mozgóban is.